

GROEP 3
GROEP 4
GROEP 5
GROEP 6
GROEP 7
GROEP 8

Kranten en tijdschriften

HANDLEIDING VOOR DE LEERKRACHT

Slimme Taal

Verantwoording

© 2003 Stichting leerplanontwikkeling (SLO), Enschede

Auteurs: Projectgroep *Slimme Taal* bestaande uit Ellis Bronkhorst, Nora Steenbergen-Penterman, Resi Meijer, Sylvia Drent, Marit van der Veer en Manon Hulsbeek.

Met medewerking van: Herma Meupelenberg, Meike Heising en Martin Klein Tank

Omslag: Queenie Productions, Delden

Besteladres

SLO, Stichting Leerplanontwikkeling

Afdeling Verkoop

Postbus 2041, 7500 CA Enschede

Telefoon (053) 4840 305

Internet: <http://catalogus.slo.nl>

E-mail: verkoop@slo.nl

Downloadadres handleidingen

www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo

Slimme Taal, thema Kranten en Tijdschriften bestaat uit:

- werkboekjes voor de groepen 3 tot en met 8 (te bestellen)
- bijbehorende handleidingen per groep (te downloaden)
- algemene handleiding (te downloaden)

De bij de werkboekjes horende handleidingen voor de leerkracht en de algemene handleiding zijn te downloaden via www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo.

De werkboekjes zijn te bestellen via de afdeling Verkoop van SLO. Elk werkboekje heeft zijn eigen bestelnummer. Het complete pakket werkboekjes (voor de groepen 3 tot en met 8) heeft bestelnummer AN 1.536.8353.

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Puzzelen met woorden

(3.1)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert woorden die met een "krant" te maken hebben.

Overige:

- De leerling leert wat een woordveld is.
- De leerling leert wat een woordzoeker is.
- De leerling leert te associëren met behulp van een woordveld.
- De leerling leert een woordzoeker te maken.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling kent het fenomeen "krant".

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- enkele kranten
- ruitjespapier
- tekenblaadje
- pen/potlood
- gum

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk

VOORBEREIDING

Verzamel een aantal (twee tot drie) kranten.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

- Opdracht 1* Indien de leerling nog niet bekend is met het fenomeen "krant", blader dan samen met de leerling een aantal kranten door. Hierna kan de leerling aan het werk.
Als de leerling moeite heeft met het maken van een woordveld dan kunt u hem stimuleren door vragen te stellen als:
- Wat lees jij wel eens uit de krant?
 - Wat doe je met een krant?
 - Wat staat er allemaal in een krant?
 - Wat heb je nodig om een krant te maken?
 - Hoe komt de krant bij jullie thuis?
- Woorden die in het woordveld kunnen voorkomen zijn: foto, artikel, sport, weer, lezen, drukken, inkt, letters, brievenbus, trein, elke dag, enzovoort.
- Opdracht 2* Controleer even of de woorden correct gespeld zijn. Wijs de leerling erop dat de

woorden door elkaar kunnen lopen en letters dubbel (in twee woorden) gebruikt kunnen worden. Wijs de leerling er ook op dat na "het door elkaar zetten" van de te zoeken woorden, de hele puzzel opgevuld moet worden met letters, die willekeurig eromheen moeten worden gezet.

Afsluiting Denk er over na welke twee leerlingen de woordzoeker kunnen maken en probeer goed contact te bewerkstelligen tussen de bedenker van de woordzoeker en de makers.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1*
- Kent de leerling de betekenissen van de opgeschreven woorden?
 - Heeft de leerling alleen geassocieerd bij het woord krant, of heeft de leerling ook doorgeassocieerd op afgeleide woorden?
 - Getuigen de woorden van kennis over de krant en originaliteit?
 - Heeft de leerling genoeg woorden/associaties bedacht bij het woord krant (minimaal zes eigen woorden)?
- Opdracht 2*
- Wordt er in het woordveld gebruik gemaakt van letters uit andere woorden? (lopen de woorden door elkaar heen?)
 - Zijn alle woorden uit het woordveld verwerkt in de puzzel?
- Afsluiting*
- Was de leerling in staat zijn medeleerlingen uit te leggen hoe de woordzoeker gemaakt moest worden, zonder te veel voor te zeggen?
 - Konden de twee medeleerlingen de puzzel probleemloos maken?
- Keuzeopdracht 1*
- Kon de leerling bij alle letters een woord bedenken?
 - Heeft de leerling geprobeerd bij alle letters een woord te bedenken?
 - Hebben alle woorden met de krant te maken?

THEMA: Kranten/tijdschriften
LESKAART: Heel veel plaatjes

(3.2)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert woorden die met de seizoenen te maken hebben.

Overige:

- De leerling leert plaatjes en begrippen te categoriseren.
- De leerling leert plaatjes zo op te plakken dat er een mooi geheel van gemaakt wordt (esthetische vormgeving).
- De leerling leert een rijmend gedichtje te maken.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling kent de begrippen "seizoen", "lente", "zomer", "herfst" en "winter".

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 - 2 uur

Materiaal:

- stapel tijdschriften
- schaar/lijm
- groot vel papier (A3)
- lijntjespapier
- pen/potlood

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 doe
Afsluiting: alleen
Keuzeopdr.: alleen
 doe

VOORBEREIDING

Zorg ervoor dat er een stapel tijdschriften met veel plaatjes beschikbaar is.

Als u meerdere (hoog)begaafde leerlingen hebt, kunt u ieder kind een ander seizoen laten uitwerken, zodat zoveel mogelijk seizoenen worden gevisualiseerd.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Om de voorkennis van de leerling te activeren kunt u mondeling in gaan op de seizoenen. Stel de leerling vragen als:

- Weet jij nog wat een seizoen is? Welk seizoen is het nu?
- Waar moet jij aan denken als je het woord herfst, lente, zomer of winter hoort (kies het actuele seizoen)?

Opdracht 2 -

Opdracht 3 -

Afsluiting Bij de afsluiting van de opdracht komt de leerling u vertellen welke woorden hij zelf geassocieerd heeft bij het seizoen en hoe hij op deze woorden is gekomen.
U kunt bijvoorbeeld vragen:

- Waarom horen de plaatjes en woorden die jij gekozen hebt bij het seizoen?
- Kun je nog synoniemen bedenken bij een aantal woorden?
- Kun je nog tegenstellingen bedenken bij een aantal woorden?

Bij deze laatste vragen kunt u ook de rest van de klas betrekken.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	• Heeft de leerling een aantal plaatjes en woorden kunnen vinden? • Getuigen de plaatjes van kennis over het seizoen en originaliteit? • Ziet het geheel (de collage) er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
<i>Opdracht 2</i>	• Heeft de leerling zonder hulp een aantal woorden kunnen bedenken? • Getuigen de woorden van kennis over het seizoen?
<i>Opdracht 3</i>	• Heeft de leerling gebruik gemaakt van rijm? • Is de inhoud van het gedicht gericht op een bepaald seizoen?
<i>Afsluiting</i>	• Lukte het de leerling om zonder hulp synoniemen of tegenstellingen te bedenken?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Hebben de voorwerpen te maken met een bepaald seizoen? • Is de collage een onderdeel van de tentoonstelling? • Ziet het geheel (de tentoonstelling) er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)

THEMA: Kranten en tijdschriften

LESKAART: Je eigen voorpagina

(3.3)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert wat er allemaal thuisheert op de voorpagina van een krant.

Overige:

- De leerling leert de kenmerken van de voorpagina herkennen en toepassen bij het maken van een eigen voorpagina.
- De leerling leert artikelen te selecteren die interessant zijn voor andere kinderen

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling is bekend met het fenomeen "krant".

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- aantal kranten
- groot vel papier (A3)
- pen/potlood
- eventueel letterstempels
- schaar/lijm
- computer (keuzeopdracht)
- kleurpotloden (keuzeopdracht)
- tekenblaadje (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 doe

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: alleen
 doe

VOORBEREIDING

Verzamel minstens drie kranten om in te knippen en bewaar twee voorpagina's van verschillende kranten voor de afsluiting. Als u denkt dat de leerling de keuzeopdracht zal gaan maken, zorg er dan voor dat hij gebruik kan maken van de computer. Als dat niet mogelijk is, dan kan deze opdracht eventueel ook met kleurpotloden en een tekenblaadje worden uitgevoerd.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Als deze opdracht nog wat te moeilijk is, dan kunt u de leerling op weg helpen door een aantal onderdelen van een voorpagina aan te wijzen en deze door de leerling te laten benoemen.

Opdracht 2 Motiveer de leerling om de voorpagina zo veel mogelijk met nieuws en advertenties te vullen, zodat er geen lege plekken overblijven.

Afsluiting Bespreek de zelfgemaakte voorpagina met de leerling. Betrek eventueel ook de rest van de klas bij de vergelijking van de kinderkrantvoorpagina en de twee echte pagina's.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1*
- Heeft de leerling het merendeel van deze onderdelen opgeschreven, bijvoorbeeld naam van de krant, datum + prijs, artikelen, foto's, weerbericht, advertenties, abonnement aanbieding, enzovoort?
- Opdracht 2*
- Ziet de voorpagina er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
 - Zijn er geen lege plekken meer?
 - Komen alle onderdelen terug op de voorpagina?
 - Zit er eigen creatieve inbreng van de leerling in?
 - Is het een aantrekkelijke voorpagina voor kinderen geworden?
- Afsluiting*
- Is de leerling in staat overeenkomsten verschillen te benoemen tussen zijn eigen en de twee echte voorpagina's?
 - Kan hij daar redenen voor aanvoeren?
 - Kan de leerling aan de hand van de twee echte voorpagina's benoemen wat de plek is waar de verschillende voorpagina-onderdelen thuishoren?
- Keuzeopdracht 1*
- Is het zelfontworpen weerbericht of advertentie waarheidsgetrouw en getuigt het van enige originaliteit?

THEMA: Kranten/tijdschriften
LESKAART: Wat hoort bij elkaar?

(3.4)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert wat een krantenfoto en een krantenkop met elkaar te maken hebben.

Overige:

- De leerling leert kopjes te bedenken bij foto's.
- De leerling leert te associëren aan de hand van een foto.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling kent de term 'titel' (bijvoorbeeld van een boek).

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- een aantal kranten
- 3 tekenblaadjes
- schaar/lijm
- pen/potlood
- eventueel letterstempels

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk

VOORBEREIDING

Voor deze opdracht heeft de leerling meerdere kranten nodig zodat hij kan zoeken naar foto's en woorden.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2+3 Als de leerling moeilijk op woorden kan komen die bij de foto's zouden kunnen horen, help hem dan eventueel op weg door vragen te stellen als:

- Wat zie je op de foto?
- Waar denk je aan bij deze foto?
- Wat doen/deden de personen op de foto?

Opdracht 4 -

Afsluiting Creëer ruimte in het klassenprogramma, zodat de leerling de foto's aan de klas kan laten zien en er met de klas over kan praten.

Keuzeopdracht 1 -

Keuzeopdracht 2 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1*
 - Zijn de juiste krantenkoppen met de juiste artikelen verbonden?
 - Kan de leerling een motivatie voor de keuzes geven?
- Opdracht 2+3*
 - Heeft de leerling woorden gevonden die duidelijk met de foto te maken hebben?
 - Heeft de leerling veel woorden gevonden bij de foto's?
 - Kan de leerling vertellen waaraan hij dacht bij het zien van de uitgeknippte foto?
 - Heeft de leerling zelf nog een aantal woorden kunnen bedenken bij de foto's?
 - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
- Opdracht 4*
 - Getuigen de zelf bedachte krantenkoppen van kennis over de foto?
- Afsluiting*
 - Kan de leerling duidelijk uitleggen waaraan hij moest denken bij het zien van de foto's?
 - Lukt het de leerling de rest van de klas erbij te betrekken?
- Keuzeopdracht 1*
 - Kan de leerling woorden uit een tekst halen die betrekking hebben op de foto?
- Keuzeopdracht 2*
 - Getuigen de kopjes van kennis over de foto?

THEMA: Kranten/Tijdschriften

LESKAART: De grotere foto

(3.5)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert dat de wereld groter is dan wat je op een foto ziet.

Overige:

- De leerling leert om heel goed naar een foto te kijken en de bijbehorende situatie te interpreteren.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

-

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- krant
- schaar/lijm
- tekenblaadje
- kleurpotloden
- pen/potlood
- lijntjespapier (keuzeopdracht)

Uitvoering

Opdrachten: alleen
schriftelijk/doe

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: alleen
schriftelijk

VOORBEREIDING

Als u denkt dat de leerling moeite zal hebben contextsituaties kunt u enkele foto's uit de krant knippen en het onderschrift losknippen van de foto, zodat de leerling deze als oefening bij elkaar kan zoeken. Het kan bovendien handig zijn om aan de hand van een foto uit de krant de inleidende tekst op de leskaart te verduidelijken.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Wijs de leerling er zonnig op dat hij alleen maar naar de foto moet kijken en nog niet naar het verhaal.

Opdracht 2 Als de leerling moeite heeft met het interpreteren van de foto kunt u helpen door vragen te stellen als:

- Wat/wie zie je op de foto?
- Wat zie je nog meer?
- Wat gebeurt er op de foto?
- Waarom denk je dat dat gebeurt?
- Wat denk je dat er vlak voor- en nadat de foto is genomen, gebeurd is?

Laat de leerling eventueel nogmaals het artikel lezen zodat hij de vragen kan beantwoorden. Wijs eventueel expliciet op de meerwaarde van het artikel bij een foto.

Opdracht 3 -

Afsluiting Help de leerling eventueel bij het vinden van een mooie plek voor de tekening.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

Opdracht 1 • Is duidelijk verwoord wat er op de foto te zien is?

Opdracht 2 • Kon de leerling zelfstandig antwoorden vinden op de vragen?
• Kan de leerling een motivatie voor de antwoorden geven?

Opdracht 3 • Is de omgeving van de tekening weergegeven op basis van de inhoud van het artikel?
• Ziet het geheel er verzorgd uit?

Afsluiting -

Keuzeopdracht 1 • Past het verhaal bij de foto?
• Is het verhaal helder geformuleerd?
• Is het verhaal wezenlijk anders dan het origineel?

THEMA: Kranten/tijdschriften

LESKAART:Kopjes maken je nieuwsgierig.....

(3.6)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert pakkende kopjes bij foto's te bedenken.

Overige:

- De leerling leert een onderzoekje uit te voeren.
- De leerling leert overeenkomsten en verschillen tussen zelfbedachte kopjes en originele krantenkoppen te verwoorden

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling is bekend met het begrip "krantenkop".

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- een stapel kranten
- lijntjespapier
- groot vel papier (A3)
- heel groot vel papier (A2)
- schaar/lijm
- pen/potlood

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: samen
 doe

VOORBEREIDING

Zorg voor een aantal kranten en voor een vel groot papier van A3 formaat en een heel groot vel van A2-formaat. Verder is het wellicht handig indien u er in uw planning rekening mee houdt dat de leerling voor de afsluiting een onderzoekje onder klasgenoten gaat doen. Voor de keuzeopdrachten geldt dat de leerling medeleerlingen nodig heeft. Bedenk alvast bij welke klasgenoten de leerling te rade kan gaan.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1

Als de leerling niet weet wat een krantenkop is, geeft u een extra uitleg van het begrip door een vergelijking te maken met het begrip titel. "Een titel staat boven het verhaal en vertelt in het kort waar het verhaal overgaat. Een kop staat boven een krantenbericht en vertelt in het kort waar het bericht over gaat."

Mocht de leerling moeite hebben met de opdracht, dan kunt u hem op weg helpen door vragen te stellen als:

- Wat/wie zie je op de foto?
- Wat gebeurt er op de foto?
- Wat denk je dat er vlak voor- en nadat de foto is genomen, gebeurd is?

	• Kun jij dat in één zin zeggen?
<i>Opdracht 2</i>	De originele krantenkoppen en artikelen zijn bijgevoegd in het leerlingenmateriaal. Wellicht is het moeilijk voor de leerling om de overeenkomsten en verschillen te verklaren en is het goed dat u de leerling daarbij helpt.
<i>Opdracht 3</i>	-
<i>Afsluiting</i>	Help de leerling eventueel bij het doen van het onderzoekje onder zijn klasgenoten en het interpreteren en presenteren van de gegevens.
<i>Keuzeopdracht 1</i>	-
<i>Keuzeopdracht 2</i>	-

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	• Passen de kopjes bij de gebeurtenissen op de foto's? Zijn de kopjes gedetailleerd of juist erg ruim interpreteerbaar. Bij ruime interpreteerbaarheid even doorvragen naar de details van de foto. • Zijn de kopjes gericht op de essentie van de foto? Is de beschrijving van het kopje ook daadwerkelijk uit de foto te halen of is er wat bij verzonnen? • Getuigen de kopjes van creativiteit en originaliteit?
<i>Opdracht 2</i>	Overeenkomsten kunnen zijn dat dezelfde woorden in de koppen worden gebruikt, of dat de koppen allebei betrekking hebben op het grootste object op de foto. Verschillen kunnen zich voordoen in het oproepen van sfeer door de krantenkop, of een detail dat door de leerling niet is opgemerkt in de foto, enzovoort.
<i>Opdracht 3</i>	• Passen de kopjes bij de gebeurtenissen op de foto's? Zijn de kopjes gedetailleerd of juist erg ruim interpreteerbaar. Bij ruime interpreteerbaarheid even doorvragen naar de details van de foto. • Zijn de kopjes gericht op de essentie van de foto? Is de beschrijving van het kopje ook daadwerkelijk uit de foto te halen of is er wat bij verzonnen? • Getuigen de kopjes van creativiteit en originaliteit?
<i>Afsluiting</i>	• Heeft de leerling het onderzoek goed opgezet? • Is de conclusie van de leerling helder en correct? • Heeft de leerling de onderzoeksopdracht en de uitkomst correct gepresenteerd aan de klas?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Kon de leerling de opdracht uitleggen aan de medeleerlingen? • Kon de leerling de medeleerlingen gerichte vragen stellen zodat zij tot een antwoord konden komen?
<i>Keuzeopdracht 2</i>	• Heeft de leerling genoeg foto's en krantenkoppen gevonden? • Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?) • Kon de leerling de opdracht uitleggen aan de medeleerlingen? • Was de leerling in staat om zijn medeleerlingen te controleren en hen te vertellen of ze het goed hadden gedaan?

THEMA: Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Dat bedoel ik nou

(3.7)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert de inhoud van een artikel te beschrijven aan de hand van de krantenkop.

Overige:

- De leerling leert om na te denken waarom hij iets makkelijk of juist moeilijk vindt.
- De leerling leert om antwoorden van medeleerlingen kort te verwoorden.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling weet wat een krantenkop is.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1-2 uur

Materiaal:

- een stapel kranten
- pen/potlood
- groot vel papier (A3)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen/samen
 doe

VOORBEREIDING

Zorg er voor dat er een stapeltje kranten beschikbaar is. Zorg tevens voor één of twee A3 vellen papier. In de opdracht wordt gebruik gemaakt van twee krantenkoppen. De artikelen die erbij horen zijn tevens toegevoegd aan de opdracht, zodat de leerling deze na het maken van de deelopdrachten kan lezen.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 -

Opdracht 3 Het kan zijn dat de leerling moeite heeft om iets heel anders te bedenken dan hij bij opdracht 2 al heeft geantwoord. Help hem dan om los te komen van zijn eerste idee en iets nieuws te bedenken.

Opdracht 4 -

Opdracht 5 -

Opdracht 6 Houd eventueel in de gaten dat de leerling het artikel dat bij de zelf uitgekozen krantenkop hoort in eerste instantie niet leest.

Afsluiting Help de leerling eventueel bij het verwoorden van de antwoorden van zijn medeleerlingen. Zorg ervoor dat de leerling zijn medeleerlingen achteraf ook het artikel laat lezen dat bij de leuke kop hoort.

- Keuzeopdracht 1* Deze opdracht is voor tweetallen bedoeld. Help eventueel met het kiezen van een geschikte medeleerling.
- Keuzeopdracht 2* Help de leerling eventueel op gang door eventjes mee te associëren op de gekozen kranten kop.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1*
- Past de verzonden gebeurtenis bij de krantenkop?
 - Is de beschrijving van het artikel ook daadwerkelijk uit de krantenkop te halen?
- Opdracht 2*
- Past de verzonden gebeurtenis bij de krantenkop?
 - Is de beschrijving van het artikel ook daadwerkelijk uit de krantenkop te halen?
- Opdracht 3*
- Is de tweede beschrijving van het artikel wezenlijk anders dan de eerste interpretatie die bij opdracht 2 is gegeven?
- Opdracht 4*
- Is de leerling in staat om de verschillen tussen zijn eigen interpretatie en de betekenis die in het artikel wordt gegeven, te beschrijven?
- Opdracht 5*
- Kon de leerling verschil aangeven tussen zijn interpretaties bij opdracht 2 en 3 van een krantenkop en het originele artikel?
- Opdracht 6*
- Past de verzonden gebeurtenis bij de krantenkop?
 - Is de beschrijving van het artikel ook daadwerkelijk uit de krantenkop te halen?
 - Kon de leerling verschil aangeven tussen zijn interpretatie van een krantenkop en het originele artikel?
- Opdracht 7*
- Is de leerling in staat om te verwoorden waarom hij het moeilijk of juist makkelijk vond om aan de hand van een krantenkop te bedenken waar een artikel over gaat?
- Afsluiting*
- Kon de leerling de opdracht uitleggen aan de medeleerlingen?
 - Was de leerling in staat om de antwoorden van zijn klasgenoten in een paar woorden op te schrijven?
- Keuzeopdracht 1*
- Werkten de leerlingen goed samen?
 - Konden ze elkaar van de juiste feedback voorzien?
- Keuzeopdracht 2*
- Lukte het de leerling om naar aanleiding van een zelf uitgezochte krantenkop vrij te associëren en bijhorende woorden en plaatjes uit te zoeken?
 - Ziet het A3 vel met de collage en het woordweb er verzorgd uit (netjes geplakt, geknipt en geschreven?)

THEMA: Kranten/Tijdschriften
LESKAART: Goed, beter, best

(3.8)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert een eigen sportpagina maken.

Overige:

- De leerling leert gericht te zoeken in een krant.
- De leerling leert om iets van de informatie die hij zelf heeft opgezocht in de krant te presenteren aan de klas.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

-

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- aantal kranten (ook een maandagkrant)
- schaar/lijm
- heel groot vel papier (A2)
- pen/potlood
- tekenblaadje (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk/doe

VOORBEREIDING

Zorg dat er een aantal kranten in de klas aanwezig is, waaronder in elk geval één of meer maandagkranten (deze bevatten veel sportnieuws). Daarnaast wordt er bij deze leskaart gebruik gemaakt van een heel groot vel papier op A2 formaat.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 Wijs de leerling er eventueel op, dat hij genoeg moet verzamelen om het hele grote vel papier van A2 formaat te vullen.

Opdracht 3 U kunt de leerling eventueel helpen bij het puzzelen met de knipsels om alles passend te krijgen, door de mogelijkheid aan te dragen dat koppen, foto's en artikelen losgeknipt kunnen worden, zodat er een betere verdeling van de ruimte ontstaat.

Afsluiting Bespreek de sportpagina met de leerling en biedt hem de gelegenheid aan de klas te vertellen wat hij allemaal over de geselecteerde sport te weten is gekomen.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1* • Heeft de leerling een aantal verschillende sporten kunnen vinden en opschrijven?
- Opdracht 2* • Heeft de leerling voldoende artikelen over de gekozen sport kunnen vinden?
- Opdracht 3* • Is de titel van de sportpagina toepasselijk?
- Getuigt de titel van enige originaliteit?
- Hoe is de opmaak van de sportpagina? Zijn er geen lege plekken te zien?
- Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)

- Afsluiting* • Is de leerling in staat om met u te bespreken wat hij gedaan heeft om tot zijn sportpagina te komen?
- Kan de leerling aan de klas duidelijk maken wat hij te weten is gekomen over de sport van zijn keuze?

- Keuzeopdracht 1* • Heeft de leerling helder geformuleerd waarom dammen en schaken ook sporten zijn?
- Keuzeopdracht 2* • Getuigt de getekende beweging van inzicht in de beweging die op de foto statisch is weergegeven?

THEMA: Kranten/Tijdschriften
LESKAART: Je eigen krantenkoppen

(3.9)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert om goed passende kopjes bij artikelen (verhaaltjes uit de krant) te bedenken.

Overige:

- De leerling leert om de essentie uit een artikel te halen, ook als hij niet alle woorden uit het artikel begrijpt.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling weet wat een krantenkop is.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 - 2 uur

Materiaal:

- stapel kranten
- twee tekenblaadjes
- schaar/lijm
- pen/potlood
- lijntjespapier (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: samen
 schriftelijk/doe

VOORBEREIDING

Zorg voor een stapeltje kranten, waarin de leerling mag knippen. Bedenk eventueel van tevoren welke twee leerlingen mee kunnen doen met de afsluiting, waarin medewerking van klasgenoten is vereist.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Laat u niet verleiden om alle moeilijke woorden uit de artikelen uit te leggen. De leerlingen moeten juist leren dat ook als ze niet alle woorden kennen, het mogelijk is om de juiste kop te selecteren.

Opdracht 2+3 Help de leerling eventueel bij het zoeken naar de letters van zijn beste krantenkop.

Afsluiting Indien de medeleerlingen moeite hebben met het op papier zetten van hun associaties bij de zelfverzonnen krantenkop, wijs dan op de mogelijkheid om mondeling te associëren. Geef de begaafde leerling vervolgens de taak om op grond van wat hij gehoord heeft te bedenken waarom de medeleerlingen wel of juist niet konden bedenken waar het artikel dat bij de kop hoort over ging.

Keuzeopdracht 1 Indien er mondeling geassocieerd is door de medeleerlingen bij de afsluiting, dan zal de begaafde leerling een beroep op zijn geheugen moeten doen.

Keuzeopdracht 2 Stimuleer eventueel dat er een echt gesprek tot stand komt tussen de drie leerlingen over de echte en verzonnen krantenkoppen en de bijbehorende artikelen.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

Opdracht 1 De kop 'Bordenpletter' hoort bij artikel 2 (en gaat over een automobilist die een groot aantal verkeersborden en lantaarnpalen heeft platgereden) en de kop 'China krijgt Hollands stadje' hoort bij artikel 1 over China, waar Nederlandse bedrijven een stukje Nederland in China gaan bouwen.

Opdracht 2+3

- Geeft de leerling er blijk van de essentie van de krantenberichten in zijn kopjes te hebben verwerkt?
- Is er variatie in de verzonnen krantenkopjes?
- Getuigen de kopjes van originaliteit?
- Was de leerling in staat om aan te geven waarom hij voor een bepaald kopje koos als beste van de twee?

Afsluiting

- Heeft leerling zijn klasgenoten gestimuleerd en geholpen bij het associëren van woorden bij zijn kopjes? (zo ja, hoe heeft hij dit gedaan?)
- Kon de leerling beoordelen en argumenteren of die woorden inderdaad te maken hadden met het verhaal uit de krant?

Keuzeopdracht 1

- Hoe heeft de leerling in de afsluiting de woorden van medeleerlingen toegepast in het zelfgeschreven krantenartikel?
- Heeft de leerling de geassocieerde woorden van zijn klasgenoten als uitgangspunt genomen bij het schrijven van zijn krantenartikel?
- Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)

Keuzeopdracht 2

- Kon de leerling de opdracht uitleggen aan de medeleerlingen?
- Kon de leerling de medeleerlingen gerichte vragen stellen zodat zij tot een antwoord konden komen?
- Kan de leerling de antwoorden van zijn medeleerlingen weergeven?
- Kan de leerling een verklaring geven voor de antwoorden van zijn medeleerlingen?
- Is de leerling in staat zijn eigen reactie daarop te verwoorden?

THEMA: Kranten/tijdschriften
LESKAART: Spiegelschrift

(3.10)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert letters in spiegelbeeld schrijven.

Overige:

- De leerling leert dat op een stempel de letters 'verkeerd om' staan.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie

De leerling moet letters goed kunnen schrijven en geen 'omkeringsfouten' meer maken.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 uur

Materiaal:

- stempeldoos met letterstempels uit groep 2 of 3
- enkele kranten
- 1 of 2 grote vellen papier (A3)
- pen/potlood
- spiegel
- tekenblaadje (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 doe

VOORBEREIDING

Indien de leerling in een normale situatie nog fouten maakt met het omkeren van letters, is het wellicht verstandig deze opdracht over te slaan, om te voorkomen dat hij in de war raakt.

Voor het maken van deze opdracht moet eventueel een doos met letterstempels uit groep 2 worden gehaald.

Leg ook vast een spiegel klaar, maar houdt dat voor de leerling nog even verborgen. Bedenk ook vast aan welke leerling uit de klas de leerling mag vragen zijn zelfgeschreven artikel te lezen (deze opdracht hoort bij de afsluiting).

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 + 3 Bij eventuele verwarring over de verschillende letters en hun spiegelbeeldletters kunt u ingrijpen en weer structuur bieden door de letter en stempelletter naast elkaar weer te geven en de leerling de gelegenheid te geven weer aan de beelden te wennen.

Opdracht 4 Laat de leerling eventueel zelf ook ervaren dat het lezen van spiegeltekst met een spiegel 'goed' te lezen is.

Afsluiting -

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1* • Kan de leerling verwoorden wat hem opvalt bij de letterstempels?
- Opdracht 2 + 3* • Bekijk met een spiegel of de krantenkoppen en het artikel op de juiste wijze in spiegelschrift geschreven zijn.
 - Ziet het geheel er netjes en verzorgd uit?
- Opdracht 3* • Kon de leerling ook zonder naar de spiegelbeeldletters op de stempel te kijken, de kop in spiegelbeeld schrijven?
- Opdracht 4* • Is de leerling zelf tot de ontdekking/oplossing gekomen dat je met een spiegel spiegelschrift kunt lezen, maar dat het ook mogelijk is om -als je dik genoeg hebt geschreven- je blaadje tegen het licht te houden en je dan aan de achterkant het verhaal in gewone letters kunt lezen?
 - Bekijk met een spiegel of het gedicht of verhaal op de juiste wijze in spiegelschrift geschreven is.
- Afsluiting* • Was de leerling in staat om een verhaal of gedicht te schrijven en dat in spiegelbeeld weer te geven.
 - Lukte het het klasgenootje om met behulp van de spiegel het verhaal/gedicht te lezen?
- Keuzeopdracht 1* • Vond de leerling het moeilijk om een spiegelbeeldtekening te maken?
 - Is de tekening correct in spiegelbeeld weergegeven?

THEMA: Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Oeps, wat gebeurt hier?

(3.11)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert een artikel te schrijven bij een foto.

Overige:

- De leerling leert om aan de hand van een krantenfoto na te denken over de gebeurtenissen die geleid hebben tot de situatie waarvan de foto is gemaakt.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

-

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 - 2 uur

Materiaal:

- enkele kranten
- lijntjespapier
- pen/potlood
- schaar/lijm
- lijntjespapier (keuzeopdracht)
- tekenblaadje (keuzeopdracht)
- computer (eventueel)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk/doe

VOORBEREIDING

Zorg ervoor dat een aantal kranten in de klas aanwezig is. Houd er rekening mee dat bij de afsluiting de leerling wordt gevraagd een zelfgeschreven artikel aan de klas voor te lezen.

Het originele artikel dat bij de foto van de leskaart hoort, is bijgevoegd bij de leskaart.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Let op: Het originele artikel is bijgevoegd, maar het is de bedoeling dat de leerling alleen op grond van de foto tot antwoorden op de drie gestelde vragen komt.

Opdracht 2 -

Opdracht 3 De leerling komt bij u om u het zelfgeschreven artikel te laten lezen. Geef als dat nodig is nog een paar aanwijzingen om het artikel te verbeteren.

Opdracht 4 Nu pas mag de leerling het bijgevoegde artikel lezen!

Afsluiting Bied de leerling de gelegenheid om zijn artikel aan de klas voor te lezen.

Keuzeopdracht 1 Help de leerling zonodig om een gebeurtenis te bedenken waarover hij een artikel voor de schoolkrant kan schrijven.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1* Was de leerling in staat om ongeveer de volgende antwoorden te formuleren:
- Op de foto staan een trainer en een schaatster.
 - Een tegenstander, publiek, pers, een fotograaf enzovoort horen er ook nog bij.
 - Het moet wel op een schaatsbaan zijn gebeurd.
- Opdracht 2*
- Wordt in de kop de essentie van de gebeurtenis weergegeven?
 - Wordt door de kop de aandacht van de lezer getrokken?
- Opdracht 3*
- Past het artikel bij de gebeurtenis op de foto?
 - Is het artikel gericht op de essentie van de foto?
 - Zijn de zelf beschreven gebeurtenissen daadwerkelijk uit de foto te halen of is er veel bijbedacht? Had dat ook echt gebeurd kunnen zijn?
 - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
- Opdracht 4* Was de leerling in staat om verschillen tussen zijn eigen en het originele artikel te formuleren?
- Afsluiting* Was de leerling in staat om zijn eigen artikel mooi voor te lezen aan de klas?
- Keuzeopdracht 1*
- Was de leerling in staat om een gebeurtenis uit de klas te verwoorden in een artikel voor de schoolkrant?
 - Paste de zelfgetekende "foto" bij het artikel?
 - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)

THEMA: Kranten/Tijdschriften
LESKAART: De krant voor iedereen

(3.12)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert dat bepaalde artikelen of advertenties interessant zijn voor een bepaalde groep personen.

Overige:

- De leerling leert zich te verplaatsen in anderen en te bedenken wat zij interessant vinden in een krant.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

Voor deze opdracht is enig inlevingsvermogen bij de leerling vereist.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 1 - 2 uur

Materiaal:

- krant
- schaar/lijm
- groot vel papier (A3)
- lijntjespapier
- pen/potlood
- groot vel papier (A3) (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 doe

VOORBEREIDING

Denk vast na welke klasgenoten de leerling kan vragen om mee te werken aan de afsluiting.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Als de leerling moeite heeft om te bedenken wat anderen interessant zullen vinden in de krant, dan kunt u de leerling eerst na laten denken over wat hij zelf interessant vindt. Blader een krant door en vraag welke artikelen of advertenties de leerling interessant/leuk vindt. Vervolgens kunt u ingaan op de hobby's van een familielid. Aan de hand van deze hobby probeert u samen een artikel te vinden, enzovoort.

Opdracht 2 -

Opdracht 3 -

Opdracht 4 -

Afsluiting Help de leerling eventueel om de vraag wat wel en de vraag wat niet interessant is voor zijn klasgenoten uit elkaar te houden.

Keuzeopdracht 1 Als de leerling niet meer weet wat hij moet doen om een collage te maken: In opdracht

3.2 "Heel veel plaatjes" heeft de leerling al eerder een collage gemaakt. Wellicht moet u nog even herinneren aan wat daar geleerd is.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op het eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1*
- Lukte het de leerling om zich in de genoemde personen te verplaatsen en te bedenken wat zij interessant vinden?
 - Bent u het met de keuze van de leerling eens?
 - Ziet het geheel er verzorgd uit?
- Opdracht 2* Kan de leerling verwoorden welke artikelen en advertenties de genoemde personen interessant vinden?
- Opdracht 3* Kan de leerling duidelijk verwoorden waarom een artikel of advertentie interessant is voor een bepaald persoon?
- Opdracht 4*
- Hoe is de leerling tot het onderwerp van het artikel gekomen?
 - Getuigt de inhoud van het artikel van creativiteit?
 - Is het artikel geschreven voor kinderen?
 - Geeft de leerling zelf duidelijk aan waarom zijn artikel interessant is voor kinderen?
- Afsluiting*
- Hoe vonden de medeleerlingen het artikel van de (hoog)begaafde leerling?
 - Lukt het de leerling om te formuleren waarom de medeleerlingen het artikel wel of juist niet interessant vonden?
- Keuzeopdracht 1*
- Geeft de leerling duidelijk aan waarom hij de zelf geselecteerde artikelen interessant vindt?
 - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)